

**VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ
PRÁCE SV. ALŽBETY V BRATISLAVE, N. O.**

**ŠTÁTNICOVÉ OTÁZKY PRE BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM
V ŠTUDIJNOM ODBORE SOCIÁLNA PRÁCA
v akademickom roku 2024/2025**

**SOCIÁLNA PRÁCA A SOCIÁLNE
ZABEZPEČENIE**

1. **Fenomén pomoci v dejinách** (starovek – prvá pol. 19. stor.). Charitatívna pomoc (vplyv kresťanstva). Vybrané osobnosti a míľniky.
2. **Historický kontext vývoja sociálnej práce od druhej polovice 19. storočia do súčasnosti vo svete a na Slovensku.** Významné osobnosti a míľniky sociálnej práce.
3. **Vývoj sociálnej politiky a sociálneho zabezpečenia v 19. a 20. storočí** (Bismarck, Keynes, Beveridge, Myrdal atď.). Vplyv sociálnej náuky Cirkvi na vývoj v sociálnej politike.
4. **Vývoj sociálnej politiky na našom území od roku 1918 po súčasnosť.** Transformácia sociálnej sféry po roku 1989 (z pohľadu sociálnej politiky aj sociálneho zabezpečenia v obdobiach: 1989 - 1993, 1993 - 1998, 1998 - 2006, 2006 - súčasnosť).
5. **Ľudské práva a sociálna spravodlivosť ako základné princípy súčasnej sociálnej práce a sociálnej politiky.** Základné kategórie ľudských práv a záväznosť medzinárodných právnych noriem. Význam sociálnych práv.
6. **Sociálna práca ako vedná disciplína.** Atribúty vedy. Špecifiká sociálnej práce ako vednej disciplíny.
7. **Vzťah sociálnej práce a iných vedných disciplín** (sociálna filozofia, sociológia, psychologické a zdravotnícke disciplíny...). Spoločné znaky a rozdiely. Vzťah sociálnej pedagogiky a sociálnej práce. Spoločné znaky a rozdiely.
8. **Význam práva v sociálnej práci, vzťah občianskeho práva a rodinného práva /spôsobilosť na právne úkony fyzickej osoby /vznik, zmena, zánik/, zastupovanie v občianskoprávných vzťahoch, právne úkony, spôsobilosť na uzavretie manželstva/vznik a zánik manželstva/, druhy vyživovacích povinností, osvojenie, opatrovníctvo a poručníctvo/.**
9. **Správne právo ako súčasť práva verejného – základné zásady správneho konania, procesný postup konania a rozhodovania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a právnických osôb v sociálnej práci, náležitosti rozhodnutia /formálne a obsahové náležitosti/.**

10. **Sociálna práca ako odbor vzdelania.** Medzinárodný rámec (IASSW, Globálne štandardy). Charakteristika študijného odboru sociálna práca. Profil absolventa sociálnej práce.
11. **Vzdelávanie v sociálnej práci na Slovensku po roku 1989.** Ďalšie vzdelávanie sociálnych pracovníkov (aj podľa zákona o sociálnej práci). Profesionálne organizácie sociálnej práce na Slovensku. Slovenská komora sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce.
12. **Praktické aktivity (projekty) vysokých škôl v oblasti sociálnej práce** (napr. VŠ ZaSP sv. Alžbety v Bratislave).
13. **Sociálny pracovník. Kvalifikačné a osobnostné predpoklady pre výkon sociálnej práce.** Zákon o sociálnej práci (2014). Profesionálne kompetencie a roly sociálneho pracovníka.
14. **Vzťah sociálneho pracovníka a klienta.** Kreovanie vzťahu sociálny pracovník – klient. Orientácie sociálnych pracovníkov.
15. **Sociálna opora, sociálna podpora, sociálna sieť.** Vymedzenie pojmov. Zásadné predpoklady pre dobre fungujúcu sociálnu sieť.
16. **Sociálna politika, jej definovania.** Vzťah sociálnej práce a sociálnej politiky.
17. **Sociálna udalosť.** Klasifikácia sociálnych udalostí a ich špecifiká.
18. **Subjekty sociálnej politiky a subjekty sociálneho zabezpečenia.** Sociálna správa.
19. **Ciele, princípy a funkcie sociálnej politiky.**
20. **Nástroje sociálnej politiky,** vymedzenie a základná charakteristika.
21. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie v oblasti zdravia a choroby.** Zdravotné poistenie a nemocenské poistenie. Úrazové poistenie.
22. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie ťažkého zdravotného postihnutia a invalidity.** Dávky a služby sociálneho zabezpečenia.
23. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie rodiny – štátna sociálna podpora.**
24. **Sociálna politika zamestnanosti a sociálne zabezpečenie v nezamestnanosti.**
25. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie osôb vyššieho veku (seniorov).** Dôchodkové poistenie (legislatíva, podsystémy).
26. **Štátna sociálna pomoc** (legislatíva, rozdelenie) a základné nástroje – životné minimum, **hmotná núdza**, riešenie nepriaznivej životnej situácie.
27. **Sociálne služby.** Legislatíva, definovanie, formy a druhy sociálnych služieb. Poskytovatelia a prijímatelia sociálnych služieb.
28. **Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela** a jej legislatívne ukotvenie.
29. **Verejná sociálna správa,** systém a kompetencie orgánov verejnej správy v sociálnej oblasti. Transformácia verejnej sociálnej správy po roku 1989.

VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ

PRÁCE SV. ALŽBETY V BRATISLAVE, N. O.

**ŠTÁTNICOVÉ OTÁZKY PRE BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM
V ŠTUDIJNOM ODBORE SOCIÁLNA PRÁCA
v akademickom roku 2024/2025**

METÓDY SOCIÁLNEJ PRÁCE

1. **Terminologické vymedzenie pojmov:** metódy sociálnej práce, techniky, metodika, prístupy v sociálnej práci. Klasifikácia metód sociálnej práce.
2. **Komunikácia v sociálnej práci.** Verbálna a neverbálna komunikácia. Zásady optimálnej komunikácie.
3. **Klient sociálnej práce,** typológie klientov.
4. **Sociálne fungovanie.** Sociálne prostredie ako objekt sociálnej práce.
5. **Prípadová sociálna práca.** Stručný vývoj. Jej základné princípy a teoretické koncepty v súčasnosti.
6. **Prvý kontakt s klientom.** Jeho dôležitosť. Nadviazanie komunikácie s klientom. Špecifiká práce s dobrovoľným klientom a klientom v odpore.
7. **Sociálne hodnotenie** (základné diagnostické metódy, proces diagnostikovania, sociálna diagnóza, posúdenie životnej situácie klienta).
8. **Sociálna intervencia a sociálna terapia.** Rozlíšenie pojmov. Bežná a krízová intervencia. Opis vybraných typov sociálnej intervencie.
9. **Ukončenie intervencie.** Dôležitosť evaluácie a katamnézy v sociálnej práci s jednotlivcom. Administrácia a dokumentácia v sociálnej práci.
10. **Význam kazuistiky a jej využitie v činnostiach sociálneho pracovníka.** Štruktúra kazuistiky. Druhy, funkcie a štýly kazuistiky, kazuistický prístup.
11. **Prípadový manažment** (case management a care management). Sociálny pracovník ako manažér.
12. **Sociálna prevencia,** charakteristika pojmu, vykonávanie sociálnej prevencie pre maloleté a plnoleté osoby. Formy sociálnej prevencie.
13. **Sociálna patológia a deviácia.** Teórie príčin vzniku deviantného správania. Vymedzenie relevantných pojmov (norma, normalita, tolerančný limit, sociálna kontrola). Znaky sociálnej patológie. Príklady a klasifikácie deviácie / sociálnopatologického javu (napr. novodobé závislosti, suicidálne jednanie, látkové a

nelátkové závislosti, sekty, vandalizmus, deviácie v súvislosti s body image a s prostredím rodiny a pod.)

14. **Metódy sociálnej práce so závislými a spoluzávislými.** Filozofia harm reduction. Resocializácia klientov závislých od drog.
15. **Sociálna práca v problematike prostitúcie a obchodovania s ľuďmi.** Dôležitosť streetworku v problematike prostitúcie.
16. **Sociálna práca s ľuďmi bez domova.** Systémový prístup. Metódy sociálnej práce a sociálne služby.
17. **Domáce násilie ako sociálno-patologický jav.** Prevencia a metódy sociálnej práce s dospelými obeťami domáceho násilia. Zariadenia sociálnych služieb a SPODaSK vhodné pre komplexnú formu pomoci.
18. **Sociálna pediatria. Syndróm CAN a CSA, Baby shaken syndróm, Múchhausenou syndróm v zastúpení (by proxy), hospitalizmus, iatrogénne poškodenie, depriváčné reakcie - charakteristika pojmov.**
19. **Krízová intervencia.**
20. **Mediácia. Jej základné princípy.** Kvalifikačné predpoklady mediátora. Mediácia v sociálnej práci. Mediácia v systéme sociálnej práce.
21. **Sociálna práca s osobami s ťažkým zdravotným postihnutím.** Druhy zdravotného postihnutia. Sociálne dôsledky ŤZP a možnosti ich kompenzácie. Zákon č. 447/2008 Z.z. Sociálne služby a metódy sociálnej práce s osobami s ŤZP. Sociálna rehabilitácia.
22. **Opatrovateľská služba a osobná asistencia.** Podporné služby. Odľahčovacia služba.
23. **Sociálna práca s marginalizovaným Rómskym spoločenstvom.**
24. **Sociálna práca so žiadateľmi o azyl.** Výchova k tolerancii, inklúzia azylantov do spoločnosti.
25. **Projektovanie v sociálnej práci.** Typy projektov. Štruktúra projektov. Zdroje financovania sociálnych projektov.
26. **Sociálna práca v neziskovom sektore.** Význam mimovládneho sektoru v spoločnosti. Výhody a riziká mimovládneho sektora. Príprava dobrovoľníkov a práca s dobrovoľníkmi v sociálnych organizáciách.
27. **Svojpomoc a svojpomocné skupiny.** Kooperácia a komunikácia v svojpomocnej skupine. Dôležitosť svojpomocných skupín v prevencii závislostí.
28. **Etika v sociálnej práci.** Etický kódex sociálneho pracovníka a asistenta sociálnej práce v Slovenskej republike (2015, 2021). Etická zodpovednosť voči klientom.
29. **Etický problém a etická dilema.** Systematický postup riešenia etickej dilemy v sociálnej práci.
30. **Krízový manažment katastrof** so zameraním na incidenty v súvislosti s výkonom sociálnej práce a humanitárnej pomoci. Základné definície, klasifikácia a postupy pri manažmente katastrof. Základy psychickej prvej pomoci. Post-traumatická stresová porucha (PTSD). Post-traumatický rast. Prevencia syndrómu vyhorenia zasahujúcich.